

DE JACHT

Van deze auteur verschenen eerder:

Verblind

De intrigant

De expat

Patricia Snel

DE JACHT

Uitgeverij Mistral, Amsterdam 2014

© 2014 Patricia Snel

© 2014 Uitgeverij Mistral, Amsterdam

Omslagontwerp Wil Immink

Omslagbeeld Thinkstock/Jupiterimages

Auteursfoto Nick van Ormondt

Citaat pagina 92 uit *Congo* van David van Reybrouck (eerste druk, 2010)

Typografie Perfect Service

ISBN 978 90 488 1885 3

ISBN 978 90 488 1886 0 (e-book)

NUR 305

www.patriciasnel.nl

www.uitgeverijmistral.nl

www.twitter.com/Mistral_boeken

www.facebook.com/uitgeverijmistral

Mistral is een imprint van Dutch Media Books bv.

'Congo is a place where everything is fine, until it isn't.'

Anthony Bourdain

*Voor Marije,
Omdat ik je eeuwig dankbaar ben
Voor de lichtheid
En ik zing 'Marije'
Aseia hop Marije, Aseia hop Marije*

I

Rumbamuziek klonk door de speakers van de aankomsthal. De kleurrijke klanken galmden door de eenvoudige ruimte met half verroeste wagentjes en een bagageband die zich als een rups voortbewoog. Tussen de koffers door zat hier en daar een versleten sticker op het zwarte rubber geplakt. Eentje was een halfvergane tong van de Stones achter het gestreepte achterwerk van een okapi, het nationale symbool van Congo.

Eva Sanders stopte haar paspoort terug in haar schoudertas, tussen haar rode aantekeningenboekje en het laatste nummer van haar reismagazine.

Naast haar wachtte een man van middelbare leeftijd op zijn koffer. Hij wiebelde ongeduldig van zijn ene op zijn andere been. ‘Denk je dat we hier morgen nog staan?’ begon hij met een Vlaamse tongval.

‘Dat hoop ik niet,’ antwoordde Eva. ‘Ik heb nog een hele reis voor de boeg.’

‘Vakantie?’

Ze glimlachte. ‘Niet echt, ik ben hier voor werk. Wel heel leuk werk.’

‘O? Wat doe je?’ De vriendelijke blauwe ogen van de kalende man keken haar aan. Hij droeg een overhemd met korte mouwen, op zijn armen waren pigmentvlekjes zichtbaar.

‘Ik ben freelance redacteur van een reisglossy. *Global Travel Magazine*.’ Haar gemanicuurde nagels tikten op de cover van de luxe uitgave die uit haar tas stak, een uitgave geheel in het teken van Argentinië.

‘Komende editie gaat over Congo.’ De woorden van de opdrachtgever galmden nog na in Eva’s hoofd. ‘Toerisme is van groot economisch belang,’ had het in Brussel zetelende Congolese verkeersbureau benadrukt. ‘De rebellen hebben het land genoeg geteisterd.’

‘Mijn vrouw is Congolese,’ zei de man. ‘En ik kan je zeggen, dit land heeft in potentie alles wat een toerist zich maar wensen kan. Natuur, rijke historische tradities en creativiteit.’

‘Daarom ben ik hier.’

Toen haar koffers na een uur voorbijkwamen, hielp de man haar deze van de band te tillen.

‘Heb je vervoer?’ vroeg hij. ‘Anders kun je met mij meerijsen.’ Hij knikte naar de uitgang. Achter een eenvoudig ijzeren hek in de hal dongen lokale mannen om een klusje. Ze boden taxi’s aan, wilden bagage dragen of de weg wijzen.

‘Heel vriendelijk van u, maar ik word al opgehaald,’ antwoordde Eva.

Laurent du Bonnet, de fotograaf die ook zou meewerken aan het artikel, zou haar opwachten. Het verkeersbureau had hem als een van Afrika’s beste natuurfotografen voorgesteld. Op internet had ze samen met haar Amsterdamse uitgever Mark zijn werk bekeken, net als een foto van Laurent zelf. Een man van Belgische komaf; zijn familie woonde al vier generaties in Congo. Een aangename kriebel prikte in Eva’s buik.

‘Ik kijk reikhalzend uit naar jullie volgende editie,’ zei de man lachend, en hij wenste haar veel succes. Ze overhandigde hem nog snel haar visitekaartje.

Eva zigzagde met haar twee koffers tussen voornamelijk Afrikaanse mannen en vrouwen in kleurrijke gewaden. Ze zoefde langs pilaren, sommige met posters beplakt. Op eentje stond een foto van president Joseph Kabila. Hij keek neer op een olifant met een machinegeweer, gericht tussen zijn droeve ogen. Erboven stond in het Frans geschreven:

President Kabila kan zijn leven redden. Onze olifanten worden afgeslacht voor luxegoederen in Azië en de Arabische wereld. Laat hem de ivoorhandel nu stoppen! Stichting Stop Stropen.

Eva sleepte haar koffers voort en liep de wc in. Eerst waste ze haar handen, daarna pakte ze haar make-up tassen en poetste ze haar tanden. Vervolgens streek ze haar wenkbrauwen in model. Haar losse blonde lokken stak ze nonchalant op, een paar plukjes bungelden langs de zijkant van haar gezicht. Ze smeerde nog wat lipgloss op haar lippen en bracht wat bruine oogschaduw aan. De kleur paste mooi bij haar ogen. Met mascara werkte ze haar wimpers bij. Voor de spiegel boog ze naar voren en draaide haar hoofd naar links en naar rechts.

Net toen Eva een knoopje van haar blouse losmaakte, waggelde de toiletjuffrouw met een kar met schoonmaakmiddelen en viezige borsteltjes binnen. Een dweil met gaten bungelde in haar hand. Haar teenslippers waren niet dikker dan een inlegzooltje en werden met duct tape bijeengehouden. Ze lachte naar Eva. *'Belle femme.'* De vrouw bekeek haar van top tot teen en slofte de wc in met een donkergrijze doekje dat waarschijnlijk ooit wit was geweest.

Eva zocht de uitgang. Haar hakken tikten op de plavuizen. Ze vond reizen naar vreemde landen zoveel spannender dan aankomen op een bekende plek. Dat was gewoon niet dezelfde sensatie. Natuurlijk, het was makkelijker, maar daarmee ook minder uitdagend. Het begon al met zich afvragen of ze de juiste en voldoende kleren had meegenomen, het pijnigen van haar hersenen bij het omrekenen van de koers van vreemde valuta naar euro's en beelden opzuigen die ze niet eerder had gezien. Dit alles maakte het reizen, ook voor haar werk, tot een avontuur. Eva bereidde zich altijd goed voor, maar feitelijk bleef het een ontdekkingstocht, waarbij ze nooit wist wat ze onderweg precies zou tegenkomen.

Buiten werd ze omarmd door de vochtige tropische warmte en de felle middagzon. Een geur van klamme aarde vermengd met uitlaatgassen kroop in haar neus. Franssprekende zwoele mannenstemmen weerklonken tussen het stof en gedeukte, raamloze busjes. Koffers, waarvan sommige met touwen bij elkaar gebonden, werden op daken geladen, net als de vermoedelijk uit België afkomstige dozen en uitpuilende tassen met flessen sterkedrank. Kinderen met exotische kapsels dansten en vrouwen joelden bij het weerzien van familieleden. Blanke zakenmannen met attachékoffers keken niet op of om en stapten hautain in hoteltaxi's, een enkele expat wachtte op een vriend of familielid. Een stevige make-uploze blonde dame viel haar Congolese geliefde in de armen. Tussen de menigte door rende een jongetje met zijn ouderwetse tol. Met een stokje duwde hij een ronde schijf behendig aan een draadje voort. Zijn zusje, met kleurrijke kraaltjes in haar haren, rende er kraaiend achteraan. Eva lachte toen hij voor haar langs schoot en volgde hem met haar ogen totdat hij tussen de andere benen verdween.

Tussen de wachtende mensen hield iemand een handgeschreven bordje omhoog: EVA SANDERS. Eva had Laurent meteen in de smiezen en grinnikte om de voordelen van Google. Naast hem stond een forse pikzwarte man, met grijze kroesjes en een goudkleurige bril. Zijn hand lag losjes op het uitgeschoven handvat van zijn koffer, zijn voet over de andere gekruist. Onder zijn bandplooibroek prijkten gloednieuwe gymschoenen. Eva zwaaide en liep op hen af.

Het bordje zakte. Laurent wierp Eva een glimlach van herkenning toe. In een knoopsgat van zijn onberispelijk witte overhemd hing een zonnebril. Kort gleed hij met zijn vrije hand door zijn halflange donkere haar, voordat hij haar de hand schudde.

‘Laurent du Bonnet.’ Naar Belgisch gebruik kreeg ze meteen een zoen op haar wang. Hij rook naar wasverzachter. Eva voelde zich enigszins opgelaten na een acht uur durende vlucht opeengepakt te hebben gezeten.

‘Wat leuk je te ontmoeten. Eva, dit is priester Pepe, Pepe Muamba. Een heel goede vriend van mij en mijn ouders. Hij vliegt zo met ons mee naar Nkasi.’ Laurent sprak Frans tegen haar, net als priester Pepe. Hij gaf een stevige hand.

‘*Enchanté*, Eva. Welkom in Congo.’ De priester sprak met een warme bas in zijn stem. Op zijn overhemd zat een speldje met de vlag van de democratische republiek: een gele ster in de linkerbovenhoek en een rode diagonale streep door de hemelsblauwe ondergrond. ‘Ik heb al veel over je gehoord en gelezen.’ Zijn priemende donkere ogen observeerden Eva vanachter zijn pilotenbril. ‘Ik bof dat ik met jullie mee kan vliegen. Ik ben een halfuur geleden vanuit Kampala geland.’

‘Kom,’ Laurent knipoogde, ‘laat me je bagage overnemen. De auto staat iets verderop. Dan rijden we naar de hangar, die is vlakbij. Daar staat mijn vliegtuigje op ons te wachten. Heb je een goede vlucht gehad?’ Eva vertelde dat ze met een film, een gin-tonic en wat slaap de tijd goed was doorgekomen. Ze had al zoveel gereisd, de wereld was als een dorp. Of ze nu met de trein en een laptop op schoot van Amsterdam naar Maastricht ging of naar Kinshasa vloog, het maakte weinig verschil.

Een verouderde 4wd stond klaar. De heren laadden de bagage in en parkeerden een kilometer verderop in een hangar, niet meer dan een paar palen met een golfplaat. Toen Laurent en Pepe de bagage overhevelen in het eenmotorige vliegtuigje, liep Eva quasi geïnteresseerd om het toestel met de glazen cockpit heen. Snel knoopte ze haar blouse een gaatje dicht. *DOMAINE DE LA COURONNE*, stond er op de zijkant van de romp in kobaltblauwe letters. Het was het mooiste toestel dat ertussen stond.

Nou, dacht Eva, dat is allemaal niet verkeerd.

Nkasi was een paar uur vliegen. Het stadje lag verscholen in het evenaarswoud, ergens aan de Congorivier.

‘Het woud, *la forêt*, is wel drie keer zo groot als Spanje,’ vertelde priester Pepe enthousiast. Het lag rond de evenaar en ging geleide-

lijk over in savanne. Op de Amazone na was het het grootste tropische regenwoud ter wereld, met een spectaculaire flora en fauna.

Een halfuur later mochten ze van de verkeersleiding opstijgen. De motoren ronkten. Laurent schikte de microfoon van zijn koptelefoon en zette zijn zonnebril op. Pepe zat ineengevouwen achter Laurent en Eva, half voorovergebogen tussen hun stoelen in de cockpit. Onder geen beding mocht zij achterin.

Het toestel werd in beweging gezet en rolde met hoge snelheid over de strip, totdat ze vrij van de grond waren. Ze vlogen nog laag, over krioelende mensen rond overdekte stalletjes met kleurrijke parasols, tentdoeken en zeilen, over uitgebrande autowrakken en pick-uptrucks die door hun assen waren gezakt, de lading ernaast.

‘We boffen met het heldere weer,’ zei Laurent. ‘Kijk.’ Hij wees naar de stalletjes langs de kant van de zandweg. ‘Ze verkopen er van alles. Kranten, fruit, telefoonkaarten, schilderijen, planten, bloemen, allerhande ouderwetse technologische apparatuur, printers, speelgoed. Voornamelijk Chinese troep, eigenlijk. *Chinoiserie*.’ Hij haalde zijn schouders op.

In de verte lag de hoofdstad Kinshasa.

‘Wist je, Eva, dat Congo zo groot is als West-Europa?’ Pepe sprak luid om boven het geronk van de motor uit te komen.

‘Nee, maar ik weet wel dat Brazzaville en Kinshasa de enige twee hoofdsteden ter wereld zijn die elkaar kunnen aankijken.’ Eva wees naar de linkeroever, naar Brazzaville met zijn kantoortorens en spiegelglas.

‘Als mensen uit Brazzaville in Kinshasa zijn vragen we hun altijd hoe het weer daar is.’ Om Pepes mond verscheen een glimlach, een rij spierwitte tanden blonk. Laurent en Eva grinnikten, terwijl ze over de roestige golfplaten daken van de stad vlogen, over percelen van donkergroen loof, over eindeloze volkswijken, over witte hopen gedroogde maniok, over ongeasfalteerde straatjes, over inktzwarte plassen zo groot als zwembaden.

De stad, met ruim acht miljoen inwoners, lag vrij snel achter hen en werd verruild voor dorpen, die als bruine en witte vlekken in het gras voorbijgleden. Gele zandwegen liepen kriskras door het landschap. Op de droge vlakten groeiden hier en daar wat bomen en struiken. Het was een aaneenschakeling van groen, glooiingen, akkers en moerassen. De rivier met zijn talrijke zandbanken kronkelde erdoorheen, als een machete doorkliefde het water Congo.

Priester Pepe wees op de vissers die bezig waren hun netten in te halen vanaf hun wankele bootjes. ‘De rivier, *le fleuve*,’ zei hij, ‘is van groot belang voor ons land. Niet alleen als energiebron met zijn sterke stromingen, maar ook om te voeden, te wassen, te koken, als drinkwater en niet te vergeten als een belangrijke manier van transport.’

‘Stikt het niet van de krokodillen?’ Eva griezeld bij de gedachte.

‘Verder van de stad wel, ja,’ vulde Laurent aan. ‘In dit woud huist de grootste biodiversiteit ter wereld. Van pythons, meervallen, bufels, olifanten, wilde zwijnen en een enorme variëteit aan apen tot slangen, vogels en vlinders. We zullen de toeristen eens wat laten zien.’ Laurent keek opzij over zijn zonnebril en glimlachte naar Eva.

De bedoeling was een uitnodigende, sfeervolle reisglossy te publiceren met luxe lodges, hotels en restaurants, ongerepte natuur, romantische boottochten over de Congo, sportactiviteiten, kunst en het bruisende stadsleven. Congo had het allemaal, maar het moest nieuw leven ingeblazen worden nu de rust, op het oostelijk grensgebied na, leek wedergekeerd. En Eva had het voorrecht van die luxe te mogen genieten en erover te schrijven. Ze gniffelde om hoe ze er nu bij zat, in een privévliegtuigje! En eenmaal geland zag ze zichzelf al aan een wit wijntje nippen aan de rand van het zwembad in haar vijfsterrenhotel.

‘Ik heb ook nog contacten die nuttig kunnen zijn, Eva. Weet dat ik je graag met het artikel wil bijstaan. We zijn heel blij met je komst. Toerisme helpt het land weer op te bouwen,’ zei Pepe.

‘En we moeten ergens beginnen,’ voegde Laurent daaraan toe. ‘Hoe bescheiden ook. Uit kleine veranderingen kunnen grote resultaten voortkomen.’

Pepe vouwde zijn handen voor zijn mond en knikte nadenkend. ‘Begrijp ik goed dat je eigenlijk vooral achtergrondreportages doet?’ informeerde hij.

Eva wachtte even met antwoorden. Laurent sprak door de microfoon en gaf aan de luchtleiding de lengte- en breedtegraad door. Ze vlogen hoger, door plukken wolken, waardoor het leek of het toestel telkens een klein duwtje kreeg.

‘Als freelancer werk ik regelmatig voor de *Times* en *National Geographic*.’ Het was weer eens wat anders dan research doen naar wiet- of mensenhandel en daar een opiniërend stuk of een boek over schrijven. Bovendien leverde dit soort opdrachten haar ook veel meer geld op en zou ze op de meest exclusieve plekken komen. ‘We willen dit magazine goed verkopen, dat is in ons aller belang. Mark, onze uitgever, zit erbovenop. De highlights van Congo zullen we in het artikel ‘The mysteries of Congo’ overtuigend neerzetten, niet, Laurent?’ Eva sloeg haar armen over elkaar en wierp een blik opzij.

‘Zonder enige twijfel,’ bevestigde hij.

Eva zou twee derde van het magazine vullen. Zo’n zestig pagina’s tekst, inclusief de foto’s van Laurent, advertenties en een bijlage die de geschiedenis van Congo behandelde. Ze had twaalf dagen de tijd om de klus hier te klaren. De rest van de rubrieken en columns kwam van andere freelancers.

Eva wist precies hoe ze de lezer Congo moest voorschotelen. Wat ze achterwege liet was dat de opdracht *Global Travel Magazine* een extra boost moest geven in tijden van crisis. Daarom zag Mark het wel met haar zitten. Ze kenden elkaar nog van toen ze als journalist samenwerkten voor *Nieuws Vandaag*, vlak na hun studie. Toen Mark de Congo-opdracht had binnengehaald, had hij Eva gebeld en gezegd: ‘Het is een uitdaging, maar met jouw ervaring, geraffi-

neertheid en discipline durf ik je wel op te zadelen met een wereldwijde oplage van 1,7 miljoen exemplaren. *Go get 'em, girl.*' Dat ze vloeiend Frans sprak was een pre. Had ze behalve haar diamanten oorbellen toch nog iets goeds overgehouden aan de jarenlange relatie met een Parijzenaar.

'Was u voor werk in Kampala?' vroeg Eva aan de priester. Ze trok haar veiligheidsriem strakker aan toen de turbulentie toenam.

Pepe knikte. 'Voor een lezing over internationale support voor oorlogskinderen aan ngo's. In mijn weeshuis, een voormalig klooster, vang ik voormalige kindsoldaten, oorlogsslachtoffertjes en straatkinderen op. Bijna allemaal komen ze uit de oostelijke grensgebieden. We leren de jongens lezen en schrijven. Deze Afrikaanse kinderen zijn de toekomst en ik help ze erbij. Je zult ze nog wel ontmoeten. Ik nodig jullie graag uit.' Pepes slanke en verzorgde handen rustten op zijn knieën.

'Nkasi is een hechte gemeenschap,' zei Laurent. 'Pepe heeft wel vijfenzeventig kinderen. Al ruim zeven jaar doet hij dit werk. Bijna iedereen in Nkasi steunt het weeshuis. Alles begint met educatie.'

'Dat is precies wat de wereld moet horen,' beaamde Eva.

De priester knikte weer. 'Dat is waar we op hopen en aan werken.'

Ze ronkten over het gigantische groene woud en volgden de rivier, die door het land stroomde. Dit was het Heart of Darkness waar Joseph Conrad over schreef en waar tijdgenoot Morton Stanley rond 1870 de Congo afvoer, als journalist en als ontdekkingsreiziger. Het was dankzij Stanley dat het ondoordringbare binnenland van Centraal-Afrika voor de West-Europeanen toegankelijk was gemaakt met handels- en missieposten en wegen. Maar hij werd vooral bekend om zijn zoektocht naar Livingstone. Toen Stanley hem ontmoette sprak hij de fameuze woorden: '*Doctor Livingstone, I presume?*'

Niet veel later dook het toestel omlaag. Een golf adrenaline stroomde door Eva's buik. Haar oren plopten. Beneden hen vloog

een witte reiger uit een boomtop, een krokodil schoot vanaf een zandbank in het water en Eva slaakte een kreet van enthousiasme toen ze een olifant zag sjokken richting een modderpoel, bij een drooggevalle meer. Het was de derde week van januari, en boven de equator betekende dat bijna het einde van het droge seizoen.

‘En daar ligt Nkasi.’ Pepe wees naar de bebouwing verderop. ‘Zie je de kathedraal daar in het centrum van de stad? Dat was de voormalige missiepost.’

‘Ik maak wel een groter rondje,’ zei Laurent lachend, terwijl hij naar de meters keek. ‘Dat haal ik nog wel. Dan kun je het beter zien.’

Het plaatsje zag er ruimtelijker en ordelijker uit dan de hoofdstad, met een paar opvallende witte gebouwen en rechthoekige percelen. Het was ook groener. Pepes weeshuis lag in de jungle aan de rivier. Het voormalige klooster rode missiepost van annex baksteen was een rechthoek met twee enorme zijvleugels, omgeven door een weids grasveld en wat akkertjes. Het lag ver buiten de stad, ten noorden van de kerk en Nkasi.

‘We hebben net tien hectare land bijgekocht en verbouwen tegenwoordig mais, bonen, sojabonen en maniok,’ vertelde Pepe. Het terrein was omheind in een grillige cirkel door witte muren.

‘En dit statige witte gebouw,’ legde Laurent uit, terwijl ze over het commerciële centrum scheerden, ‘is het Fleuve Hotel.’

Eva grijnsde. ‘Ja, daar logeer ik.’

‘Eh, ja, dat klopt,’ mompelde Laurent. ‘Nu we het er toch over hebben, en ik begrijp het als je nee zegt, maar je kunt ook bij ons op het landgoed verblijven.’

Eva trok haar wenkbrauwen op. Zijn voorstel overrompelde haar en ongemakkelijk schoof ze over haar zetel. Ze had een reservering voor twaalf nachten gemaakt en goedkoop was het allerminst. ‘Landgoed?’ herhaalde ze.

‘Over privacy hoeft je je geen zorgen te maken,’ zei hij snel. ‘Maar een dame als jij verdient een goede uitvalsbasis. Het is trouwens

ook makkelijker samenwerken, met vervoer handiger, en je krijgt zo meer couleur locale mee.'

'Je zult er geen spijt van krijgen, Eva,' vulde Pepe aan. 'Laurents ouders zullen het gezellig vinden.'

'Ja, zij zullen het zeer waarderen. En zoveel mooie logees krijgen ze nou ook weer niet.'

Eva voelde een blos naar haar wangen stijgen, terwijl Laurent naar het zuiden afboog, over de residentiele wijk met zijn villa's, zwembaden en bougainville.

'En hier begint het Domaine de la Couronne.' De zandweg onder hen leidde tot de immense *propriété* van de familie. 'Kijk, en daar woon ik,' wees hij.

Eva's mond viel bijna open. Laurents witte huis met oranje-rode dakpannen lag een paar honderd meter voorbij het hoofdgebouw, uitkijkend over het rivierdal. Het azuurblauwe water van de *infinity pool* glinsterde in de namiddagzon.

Eva lachte. 'Wow, ik had al volmondig ja tegen je voorstel gezegd, toch?' Dit was nog beter dan een hotel en ze verheugde zich straks al op een lekkere duik.

En alsof Laurent Eva's gedachten kon raden zei hij: 'Over de hotelreservering hoef je je ook geen zorgen te maken. Dat regel ik wel met de eigenaar, die ken ik goed.'

Laurent maakte het toestel klaar voor de landing en minderde vaart. Ze zweefden vlak boven de grond. Uit eenvoudige witstenen personeelshuisjes doken zwarte krullenbollen op. De opgewonden gezichtjes verwelkomden hen. Ze renden richting het toestel, zwaaiden en joelden langs de baan.

Het landingsgestel raakte de rode aarde. Laurent remde stevig. Het toestel schudde en stuiterde.

Stof waaide op.

De Du Bonnets hadden zelfs hun eigen landingsstrip.

Eva glunderde.